

Liite Yla 12.9.2023

Vuoden 2024 talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

TRE:7372/12.00.01/2022 Valtuustoaloite kuntoportaiden rakentamiseksi Hervannan laskettelurinteeseen –
Anni Molari ym.

TRE:5981/02.00.01/2022 Valtuustoaloite lukittavien pyöräsäilöjen hankkimiseksi keskustaan - Antti
Moisander ym.

Valtuustoaloite kuntoportaiden rakentamiseksi Hervannan laskettelurinteeseen

Anni Molari ja 9 muuta allekirjoittajaa ovat jättäneet 24.10.2023 valtuustoaloitteen kuntoportaiden rakentamiseksi Hervannan entisen laskettelurinteen alueelle.

Tampereen Hervannassa sijaitsevan laskettelukeskuksen toiminta alkoi 1970-luvulla ja päättyi vuonna 2019. Alueella aiemmin käytössä olleet hiihtohissit ja rakennukset on purettu. Alueella sijaitsevat mäkihyppytornit ja niiden hyppytoiminta ovat pysyneet ennallaan. Alueelle toteutettiin avoin Fiilis-kysely, jossa selvitettiin kuntalaisten toiveita kehittämisen suhteen. Kysely oli avoinna 1.6.-25.6.2023. Kyselyyn saatiin yli tuhat vastausta.

Palautteita antoivat yksityishenkilöt ja kuusi yhdistystä. Toiveita annettiin kesäkäytön aktivoinnista ja talvikäytön mahdollistamisesta. Suurin yksittäinen toive oli kuntoportaiden rakentaminen. Seuraavina olivat alamäkiajo, ulkokuntoilualue, pulkkamäki ja frisbeegolf. Aluetta lähdetään kehittämään virkistysalueena palautteiden pohjalta. Suunnittelu käynnistyy vuoden 2023 aikana ja toimenpiteitä aloitetaan pienimuotoisesti vuonna 2024. Suurimmat investoinnit tullaan esittämään lähivuosien investointiohjelmiin.

Aloitteessa esiin nostetut kuntoportaat olisivat alueelle hyvä lisä ja aktivoisi asukkaita itseohjautuvaan liikuntaan. Portaat voisivat olla myös osa Hervannan ja Lukonmäen välistä kävelyn yhteyttä. Portaiden tulisi olla niin leveät, että kulkeminen olisi kahteen suuntaan mahdollista. Portaiden pituus olisi noin kaksisataa metriä ja se vaatisi useita levähdystasanteita. Materiaalikustannukset metrille olisivat noin 300 €/metri. Arvioidut kokonaiskustannukset ovat noin 200 000 euroa vuoden 2023 hintatasolla.

Hervannan laskettelumäen kuntoportaiden rakentamista ei esitetä vuoden 2024 talousarvioon.

Valtuustoaloite kuntoportaiden rakentamiseksi Hervannan laskettelurinteeseen

Porrasjuoksu ja -kävely ovat saavuttaneet suuren suosion suomalaisten keskuudessa. Koronapandemia lisäsi porrastreeni-intoa. Esimerkiksi Helsingin kaupunki on laatinut kuntoporrashjelman, jonka mukaan kaupungin tavoitteena on rakentaa yhdeksät uudet kuntoportaat vuoteen 2030 mennessä.

Tampereella kuuluisat Pispalan portaat ovat kuntoilijoiden ja urheilijoiden kovassa käytössä, joskaan ne eivät ole varsinaiset kuntoportaat. Kaupungista ei löydy yksikään virallisia kuntoportaita. Lähikunnista niitä löytyy useita, joten Tampereen puolelta kuljetaan muun muassa Kangasalle ja Ylöjärvelle tekemään porrastreeniä.

Pormestariohjelman mukaan omaehtoisen liikumisen olosuhteita tulee kehittää sekä lähiliikuntapaikkoja lisätä. Yksi keino päästä tähän tavoitteeseen olisi rakentaa kuntoportaat Hervantaan, rinteeseen, joka aiemmin palveli laskettelukeskuksena. Laskettelukeskuksen toiminnan päätyttyä vuonna 2019 rinteellä ei ole ollut mitään käyttöä. Rinteessä kuntoileminen on riskialtista ilman portaita, koska etenkin keväällä ja syksyllä rinne on hyvin liukas.

Kuntoportaat palvelisivat erinomaisesti 25 000 asukkaan Hervannan sekä samalla myös Lukonmäen, Kaukajärven ja Hallilan asukkaiden lähiliikuntatarpeita. Rinne sijaitsee ulkoilureitistön varrella, joten porrastreeni olisi helppo yhdistää kävely- tai juoksulenkkiin.

Esitän, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa kuntoportaat Hervantaan entisen laskettelurinteen paikalle.

Tampereella 14.10.2022

Anni Molari

Jarkko Vigelius

allekirjoittajat:

Aarne Raevaara

Lassi Kaleva

Jouko Kiviranta

Marika Puolimatka

Veikko Valtin

ANTTI MOISANDER

Arto Grönroos

Valtuustoaloite lukittavien pyöräsäilöjen hankkimiseksi keskustaan

Antti Moisander ja 13 muuta allekirjoittajaa on esittänyt 29.8.2022 jättämässään valtuustoaloitteessaan, että Tampereen tulee selvittää mahdollisuudet hankkia keskusta-alueen keskeisille paikoille, kuten rautatieaseman ja Ratinan seudulle lukittavia säiliöitä polkupyörille. Valtuustoaloitteessa esitetty polkupyörän jättäminen lukittuun tilaan on toteutettavissa kahdella tavalla: joko niin, että yhden oven takana on useita pyöriä (pyörätalli, pyöräpysäköintilaitos, pyörähangaari) tai niin, että yhden oven takana on aina yksi pyörä (pyöräkaappi). Kaikissa vaihtoehdoissa turvallisuutta voidaan lisätä erilaisilla kulunvalvonta- ja tunnistautumismenetelmillä, mutta isommat keskitetyt kokonaisuudet mahdollistavat sen, että samassa tilassa olevien pyörien luo pääsee käytännössä kuka tahansa. Keskitettyjen ratkaisujen turvallisuutta voidaan lisätä entisestään siten, että tiloissa on henkilökuntaa paikalla. Tämä kuitenkin lisää kustannuksia.

Vaasassa on toteutettu 156-paikkainen pyörätalli lähelle rautatieasemaa. Pyörätallin koko on 24 x 6,5 metriä. Pyörien pysäköinti on kahdessa tasossa. Pyörätallissa on videovalvonta ja kulunvalvonta on toteutettu mobiilisovelluksella. Pyörätallin kokonaishinta oli n. 500 000 euroa eli yksikköhinta pyörän pysäköintipaikalle on n. 3 000 euroa/pysäköintipaikka. Pyörätalleja tai -laitoksia ei kannata toteuttaa pienimuotoisena, koska niiden toteuttamisen kiinteät kustannukset ovat isot. Isojen keskitettyjen pyöräpysäköintitilojen haasteena on suuri tilantarve ja toisaalta se, että sijainnin pitäisi löytyä sellaisesta paikasta, jossa pyöräpysäköinnille on suuri kysyntä. Ei siis riitä, että riittävä tila löytyy ”jostain”, vaan se tila pitää olla myös hyvällä sijainnilla käytön kannalta. Rongan alikulun länsipuolelle luonnosteltiin Rongankadun yleissuunnitelman yhteydessä Vaasan toteutettaman pyörätallin tyyppistä ratkaisua ratatasolle johtavan betonirampin tilalle, mutta viimeisimmän tiedon mukaan ramppi pitää säilyttää turvaamaan asemakeskuksen pelastusliikenteen toimivuuden.

Markkinoilla on tarjolla erilaisia pyöräkaappeja. Pyöräkaapin ominaisuudet, kuten mitoitus, materiaali, sähkön tarve ja lukitusjärjestelmä, vaikuttavat yksikköhintaan. Halvimpien pyöräkaappien yksikköhinta on arviolta pari tuhatta euroa per pysäköintipaikka. Pyöräkaappeja saa mahtumaan kaupunkitilaan paremmin kuin isoja pyörätalleja, ja niiden yhteydessä voidaan kerätä käyttäjämaksuja helpommin kuin pyörätalleissa.

Keskustan strategisessa osayleiskaavassa on esitetty 11 kpl eri tasoisia keskitettyjä pyöräpysäköintiratkaisuja eri puolille keskustaa. Esimerkiksi asemakeskukselle on suunnitteilla yhteensä n. 1 000 pyöräpysäköintipaikkaa kameravalvottuihin sisätiloihin. Hankkeiden toteuttaminen ottaa oman aikansa, mutta niillä tulee olemaan merkittävä rooli turvallisen ja laadukkaan pyöräpysäköinnin tarjonnassa.

Lukittuja pyöräpysäköintitiloja, olivat ne sitten yksittäisiä pyöräkaappeja tai isompia keskitettyjä kokonaisuuksia, voidaan toteuttaa vain pistemäisesti, joten ne eivät yksinään ratkaise kaikkia arjen turvallisen pyöräpysäköinnin tarpeita. Pyöräpysäköinnin rungon on perustuttava laajamittaiseen peruspyöräpysäköintiin, jossa telineet ovat runkolukittavia ja jossa pyörän voi pysäköidä helposti ja turvallisesti lähelle matkan määränpäättä. Pyöräpysäköinnin kehittämiseksi on laadittu yleissuunnitelma, jonka yhdyskuntalautakunta hyväksyi jatkosuunnittelun pohjaksi kesäkuussa 2023. Yleissuunnitelman toteutuksella tähdätään siihen, että vuoden 2030 loppuun mennessä yleisillä alueilla lisätään tai uusitaan n. 7 500 pyöräpysäköintipaikkaa. Ensimmäiset yleissuunnitelmaan pohjautuvat pyöräpysäköintipaikat toteutetaan keskustaan syksyllä 2023 ja työtä jatketaan 2024 kesällä.

Yleissuunnitelman toteuttaminen vaatii merkittäviä useiden satojen tuhansien eurojen taloudellisia panostuksia. Valtuustoaloitteen mukainen lukittavien pyöräsäilöjen toteuttaminen keskeisille paikoille voisi olla teknisesti mahdollista, mutta sen ei tulisi olla taloudellisesti pois ”tavanomaisen” pyöräpysäköinnin toteuttamisesta. Aloitteen mukaisten ratkaisujen toteuttaminen vaatii

erillisrahoitusta ja ainakin rautatieaseman osalta tulee odottaa asemakeskuksen yhteydessä toteutettavia pyöräpysäköintilaitoksia.

Valtuustoaloite lukittavien pyöräsäilöjen hankkimiseksi keskustaan

Pyörävarkaudet ovat piinanneet Tamperetta jälleen läpi kesän. Perinteiset pyörätelineet ja lukot eivät kauaa pidättelevarkaita. Esimerkiksi rautatieasemalla Finnparkin pysäköintitalossa toimii lukittu pyöräparkki, mutta se ei yksinään vastaa kaupungin tarpeisiin. Muualla Suomessa on käytössä erilaisia ratkaisuja, joissa pyörän saa julkisella paikalla jätettyä lukittuun tilaan maksua vastaan.

Esitän, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuuksia hankkia keskusta-alueen keskeisille paikoille, kuten rautatieaseman ja Ratinan seudulle lukittavia säilöjä polkupyörille. Esimerkiksi vähäiselle käytölle jäänyttä Posteljooninpuistoa hyödyntämällä, lukittava pyöräsäilö palvelisi niin keskustan halkovaa itä-länsi pyöräilyväylää käyttäviä työmatkapyöräilijöitä, kuin myös rautatieaseman asiakaskuntaa.

Pyöräsäilöt voisivat olla sijainnista riippuen joko useamman pyörän vetäviä suurempia pyörävarastoja tai pyörät yksittäin lukitsevien säilytyslaatikoiden kokonaisuuksia. Tampere on kehittyvä pyöräilykaupunki. Laajenevien pyöräilyreittien lisäksi on oleellista, että myös pyörien säilöminen ja turvaaminen niin säältä kuin varkailta pysyy kehityksessä mukana.

Antti Moisander
Kaupunginvaltuutettu (ps.)

Allekirjoittaneet:

Jouni Ovaska
Milka Hanhela
Jaakko Mustakallio
Ulla-Leena Alppi
Joonas Kiviranta
Mikko Aaltonen
Arto Grönroos
Sakari Puisto
Lassi Kaleva
Marika Puolimatka
Anni Molari
Minna Minkkinen
Aarne Raevaara